

ASSIGNATURA:	CIRURGIA ARTROSCÒPICA
MATÈRIA:	BIOFÍSICA I TECNOLOGIA BIOMÈDICA
DEPARTAMENT:	CIRURGIA I ESPECIALITATS QUIRÚRGIQUES
UNITAT:	CIRURGIA ORTOPÈDICA I TRAUMATOLOGIA
CRÈDITS TOTALS:	6
COORDINACIÓ:	PROF. SANTIAGO SUSO VERGARA I DR. FRANCISCO MACULÉ BENEYTO
PROFESSORAT:	DRS. M. J. BARRENECHEA LÓPEZ; J. CABOT DALMAU; J. DE D. CAÑETE CRESPILO; S. CEPERO CAMPÀ; A. COMBALIA ALEU; R. CUGAT BERTOMEU; P. GOLANO ÁLVAREZ; F. MACULÉ BENEYTO; J. C. MONLLAU GARCÍA; S. PRAT FABREGAT; F. X. SALA BLANCH; J. M. SEGUR VILALTA; S. SUSO VERGARA; P. TORNER PIFERRER

OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu d'aquesta assignatura és proporcionar a l'estudiant del segon cicle de la Llicenciatura de Medicina un coneixement complet de les possibilitats de la cirurgia artroscòpica en les diferents situacions patològiques articulars.

S'inclouen la valoració de les diferents possibilitats i limitacions en cadascuna de les patologies articulars, així com, les aplicacions en el diagnòstic, terapèutic i investigació.

Es pretén ensenyar el coneixement de les bases teòriques relacionades amb la patologia, les indicacions, les contraindicacions les lesions articulars en situació estàtica i funcional, els resultats i les complicacions i el seu tractament, de les tècniques artroscòpiques en la patologia osteoarticular.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Al finalitzar l'assignatura l'estudiant serà capaç de:

- Conèixer les indicacions i aplicabilitat de les tècniques artroscòpiques en cadascuna de les patologies articulars de l'aparell locomotor, les seves limitacions, contraindicacions i complicacions, i la seva relació cost/efectivitat.

- Conèixer la instrumentació bàsica i els elements auxiliars utilitzats de forma sistemàtica en l'artroscòpia terapèutica, el seu maneig i manteniment, així com l'organització d'unitats de cirurgies artroscòpiques en cirurgia major ambulatoria.
- Conèixer el llenguatge científic bàsic, metodologia i protocols emprats per a la recollida de la informació d'imatges patològiques, classificació i emissió d'informes artroscòpics.

TEMARI:

Tema 1. Generalitats. Instrumentació. Sistemes Òptics

Història. Evolució tècnica i estat actual dels diferents elements que permeten la visualització artroscòpica en diferents articulacions. Material artroscòpic. Esterilització. Informació al pacient. 2 hores

Tema 2. Anestèsia en Artroscòpia. Metodologia a quiròfan. Cirurgia Major Ambulatoria

Selecció de pacients i aplicació de tècniques d'anestèsia general, regional i/o local. Instal·lació a quiròfan del pacient, cirurgians i columna artroscòpica d'acord amb cada articulació. Període postoperatori amb i sense ingrés. Evidència científica i valoració resultats.

Tema 3. Documentació. Educació. Complicacions.

Sistemes de recollida i classificació d'imatges patològiques i la seva utilització com a document jurídic. Aprenentatge i progressió teòric-pràctic de les tècniques quirúrgiques artroscòpiques. Problemes i complicacions durant la pràctica de la cirurgia artroscòpica.

Tema 4. Anatomia patològica artroscòpica.

Imatges patològiques articulars més freqüents. Lesions meniscals, sinovials, cartilaginoses, lligamentoses i fractures articulars.

Tema 5. Cirurgia Artroscòpica en nens.

Particularitats de les indicacions, instrumentació i evolució. Tècniques quirúrgiques especials.

Tema 6. Artroscòpia diagnòstica en Artritis Reumatoide

Sistemàtica de la tècnica. Correlació clínic-artroscòpica. Determinació de factors predictius. Tractaments "in situ".

Tema 7. Cirurgia artroscòpics de la patologia meniscal.

Patologia descriptiva. Tècnica quirúrgica de la menisectomia interna/externa. Reparació i sutura meniscal. Trasplantament meniscal.

Tema 8. Cirurgia artroscòpica de la patologia osteocondral.

Classificació de les lesions osteocondrals. Definició de mètodes quirúrgics. Evidència científica de cada metodologia. Descripció de tècniques biològiques. Valoració de resultats clínics.

Tema 9. Cirurgia artroscòpica de les fractures articulars.

Classificació de les fractures d'altiplà tibial, de la epífisi distal de ràdio i del piló tibial. Detalls i trucs quirúrgics per a la reducció.

Fractures parcel·lars de cap de fèmur i còndils femorals. Alternatives quirúrgiques.

Tema 10. Cirurgia artroscòpica de la patologia sinovial.

Reconeixement i definició de les lesions. Estratègies quirúrgiques en lesions pseudotumorals. Avaluació de resultats.

Tema 11. Cirurgia artroscòpica en patologia degenerativa del cartílag.

Definició del mapa lesional. Classificació de les lesions segons profunditat i grandària. Tractaments biològics locals. Evidència científica.

Tema 12. Cirurgia artroscòpica de les inestabilitats lligamentoses de l'espatlla.

Classificació de les inestabilitats. Tècniques d'ancoratge.

Tema 13. Cirurgia artroscòpica de les lesions dels lligaments creuats.

Descripció de tècniques d'estabilització. Vídeo tècnica os-tendó-os. Cirurgia guiada per navegador.

Tema 14. Cirurgia artroscòpica de la patologia del manegot rotador.

Correlació clínic-artroscòpica de les lesions. Descripció de tècniques. Acromioplàstia. Exèresi epífisi distal clavícula.

Tema 15. Cirurgia artroscòpica de les hèrnies discals i patologia vertebral.

Patologia artroscòpica discal, visualització i reconeixement.

AVALUACIÓ

Contingut

S'efectuarà en forma d'avaluació continuada durant la celebració de Seminaris on es pretén que l'alumne reconegui diferents espais articulars, punts de referència anatòmics i s'enfronti a situacions clíniques característiques mitjançant imatges de diferents articulacions.

Es completarà amb un treball en grup, comentat en una sessió específica.

Procediment

Per als conceptes teòrics s'efectuarà mitjançant avaluació continuada. A més, es realitzarà un treball de revisió sobre algun tema del programa. Les característiques del treball es definiran posteriorment segons la pròpia dinàmica de l'assignatura.

Criteris d'avaluació

En l'avaluació continuada es valorarà:

- El reconeixement d'imatges articulars artroscòpiques patològiques característiques.
- La capacitat de diferenciar estructures anatòmiques patològiques de les normals.
- La capacitat de relacionar la imatge amb els portals.
- El coneixement de procediments terapèutics aplicables en lesions concretes.

Es pretén valorar el nivell de coneixements adquirits, tant a nivell teòric, com pràctic, sobre les possibilitats, indicacions, tècniques, limitacions i resultats de la cirurgia artroscòpica en les diferents articulacions.

La valoració s'efectuarà mitjançant el plantejament de situacions clíniques concretes i la seva resolució mitjançant mètodes artroscòpics, des del diagnòstic clínic, la seva correlació artroscòpica i les tècniques possibles per al seu tractament.

La valoració es farà d'acord amb la coherència en el maneig dels conceptes teòrics i pràctics utilitzats en cada cas.

Criteris de qualificació final

- Excel·lent 85%
- Notable 70-84%
- Aprovat 60-83%

METODOLOGIA DOCENT I RECURSOS D'APRENTATGE

Es combinarà l'aprenentatge teòric del programa de l'assignatura amb el pràctic, en forma de Seminaris, i assistència clínica a les diferents unitats on es practiquin les tècniques artroscòpiques

Durant la pràctica de seminaris, s'utilitzaran mitjans audiovisuals, material tècnic i històries clíniques de pacients tractats mitjançant mètode artroscòpic.

Seminaris

Dinàmica de treball per grups de 2 o 3 persones per al plantejament global del pacient susceptible de tècnica artroscòpica, des de les proves complementàries de diagnòstic, tractament d'elecció, tècnica utilitzada i reeducació funcional.

- Comentaris d'imatges de vídeo, CDRom, diapositives. Discussió i la seva correlació amb la simptomatologia clínica del pacient. Alternatives tècniques.
- Entrenament en la presa de decisions davant de problemes artroscòpics.

Pràctiques

Es pretén que l'estudiant aprengui el reconeixement articular amb models anatòmics i entrenament de la tècnica de la triangulació. Així mateix el coneixement de material artroscòpic específic, tant en sistemes òptics, com de la instrumentació i les possibilitats d'innovació amb la incorporació de nous materials

Bibliografia

Llibres:

J. SERGE PARISIEN, M.D., F.A.C.S. Arthroscopy Surgery. McGraw-Hill Company 1988.

John B. McGinty, M.D. Operative Arthroscopy. Lippincott-Raven, 1996

Revistes:

Arthroscopy

Cuadernos de Artroscopia

Journal of Sports Medicine

REQUISITS D'APRENTATGE

Els alumnes hauran d'haver aprovat l'anatomia de l'Aparell Locomotor.